

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Per Olsson
Länsmiljöingenjör

ANSÖKAN

2008-08-12

Diarienummer:
577-107429-2007
1400-00210

Sida
1(4)

Naturvårdsverket
Enheten för förorenade områden
106 48 STOCKHOLM

Ansökan om kompletterande bidragsbeslut för åtgärdsprojektet fd. Bohus Varv inom Ale kommun, Västra Götalands län

Ansökan

Härmed anholder Länsstyrelsen i Västra Götalands län om beslut för utökning av bidrag till förberedelse- och efterbehandlingsåtgärder av fd. Bohus Varv inom Ale kommun.

Föreslagna alternativa saneringsåtgärder innebär olika ambitionsnivåer. Länsstyrelsen överlåter till Naturvårdsverket att avgöra vilket av de två rekommenderade åtgärdsalternativen man anser sig ha råd med:

- 130 Mkr för åtgärdsalternativ B2
- 111 Mkr för åtgärdsalternativ A2.

Administrativa uppgifter

Sökanden:

Länsstyrelsen Västra Götalands län
Miljöskyddsenheten
Att. Siv Hansson, bitr. miljöskyddsdirektör
462 82 Vänersborg

Medsökande och huvudman:

Ale kommun
Kommunstyrelsen
Att. Lennart Nilsson, samhällsplaneringschef
449 80 Alafors

Tillsynsmyndighet:

Miljö- och byggnämnden i Ale kommun
Att. Ann-Britt Svedberg, förvaltningschef
449 80 Alafors

Bakgrund

Inom Västra Götalands län pågår för närvarande förberedelsearbetet inom efterbehandlingsprojektet fd. Bohus Varv, Ale kommun som finansieras med bidrag från Naturvårdsverkets åtgärdsram.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län erhöll från Naturvårdsverket 2006-22-30 (protokoll 159/06) bidragsbeslut att objektet fd. Bohus Varv, Ale kommun skall

ingå i åtgärdsramen för Västra Götalands län. Naturvårdsverket beslutade samtidigt att förstärka åtgärdsramen tills vidare för Länsstyrelsen i Västra Götalands län med 53,5 miljoner kronor, avsedda för Bohus Varvprojektet. Bidragsbeslutet var baserat på en beräknad totalkostnad för projektet av ca 70 - 100 Mkr. Länsstyrelsen har tolkat avsiktsförklaringen i Naturvårdsverkets beslut som att verket avsätter resterande bedömt bidragsbehov till projektet i senare tilldelningsbeslut.

Tidigare bidragsbeslut grundades på den riskvärdering som ingick i bidragsansökan 2006. Kalkylerad totalkostnad för fd. Bohus Varvprojektet baserades då på underlaget i utförd huvudstudie. Kompletterande undersökningar har utförts inom förprojekteringskedet som påvisar delvis annorlunda förhållanden och andra förutsättningar än tidigare. Dessa innebär bl.a. betydligt större skredrisk, att strandzonen bör urgrävas samt att planerade åtgärdsarbeten blir mera komplicerade. Genomförandetiden beror av miljödomstolens tillståndsvillkor för vattenverksamhet och kan uppgå till 3 år. Åtgärdsförslagen har därmed reviderats och den bedömda totala projektkostnaden ökat, vid bibehållen ambitionsnivå. Förnyad kompletterande riskvärdering har därför utförts enligt bilaga 3.

Ale kommun har inkommit med en förnyad bidragsansökan till Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2007-12-11 som kompletterades 2008-04-29 och 2008-07-10, se bilaga 1.

Länsstyrelsens motivering

Stora mängder föroreningar finns i området i nära anslutning till Göta älv. Den största prioriteringen i hela projektet är skyddet av älven, även om också hälsoriskerna inom fd. varvsområdet bedöms som oacceptabelt stora. Göta älv bedöms som mycket skyddsvärd, främst på grund av att den utgör råvattentäkt för Göteborgsregionen.

I bidragssammanhang är fd. Bohus Varvprojektet ett tämligen stort efterbehandlingsprojekt och Länsstyrelsen inser att kostnaden är betydande även ur ett nationellt efterbehandlingsperspektiv. Mycket stora mängder föroreningar avses att saneras. Värdering av miljö- och hälsorisker, förtroendet bland allmänhet etc. samt tekniska aspekter och kostnadsbilden visar att rekommenderat åtgärdsförslag B2 uppfyller Ale kommuns, de nationella och regionala miljömålen samt Naturvårdsverkets riktlinjer. Betydelsen av den något lägre ambitionsnivån A2 är främst kopplat till en nationell målsättning för källtermsreduktion samt totalkostnaden. Kostnadseffektiviteten är svår att definiera.

Länsstyrelsens inställning är att

- Stabiliseringsåtgärder samt utförande av erosionskydd och partikelfilter ska genomföras oavsett urgrävningsstrategi.

- Urgrävning av strandzonen (exklusive pråmarna om inte riskbedömningen ändras) bör prioriteras före motsvarande urgrävning och källtermsreduktion inom övriga området.
- Ambitionsnivån vad gäller urgrävning inom de ej strandnära förorenade massorna bör i första hand motsvara en kvicksilverreduktion av 90%, d.v.s. åtgärdsalternativ B2. I andra hand kan, av kostnadsskäl en kvicksilverreduktion motsvarande alternativ A2 anses acceptabel. Lägre ambitionsnivå bör inte accepteras.
- Naturvårdsverket bör ompröva kravet på 5%-ig egenfinansiering från Ale kommun för de tre bidragsprojekten inom kommunen. Alternativt måste ambitionsnivån för fd. Bohus Varv samt det planerade Tidermansprojektet sänkas.

Kostnadsfördelningen (se bilaga 2) framgår av tabell nedan:

Aktivitet	Åtgärdsalt. A2 (Mkr)	Åtgärdsalt. B2 (Mkr)
Stabiliseringsåtgärder inkl. erosionskydd och partikelfilter	12,8	12,8
Torrläggning och vattenbehandling	19,1	24,5
Sanering, urgrävning	14,9	17,1
Omhändertagande förorenade massor	33,9	39,9
Miljökontroll	4,7	5,4
Projektledning	8,5	10,0
Reserv (20% av totalkostnad)	17,1	19,9
Summa	111	130

Utifrån kostnadsfördelningen inom respektive rekommenderade åtgärdsalternativ och aktuell tidplan (se bilaga 5) framgår följande ungefärliga bidragsbehov:

År	Åtgärdsalt. A2 (Mkr)	Åtgärdsalt. B2 (Mkr)
2008	6	6
2009	56	68
2010	49	56
S:a totalt bidragsbehov	111	130
Erhållet förskott 2006	53,5	53,5
Ytterligare bidragsbehov:		
2009	8,5	20,5
2010	49	56

Kalkylerad totalkostnad och beslutat bidrag bör inte överskridas i projektet. Osäkerheter i genomförandearbetena föreligger och en projektreserv på 20% är avsatt i projektkalkylen. En fast totalkostnad innebär att eventuella fördyringar under genomförandet måste kompenseras genom att mindre volymer massor avlägsnas på ett optimalt kostnads- och miljömässigt sätt. I projektet måste därvid en prioriteringsplan upprättas för besparingar som avses att redovisas inför åtgärdsskedet efter förberedelserna. Alternativt bör Ale kommun, som

huvudman påta sig det ekonomiska ansvaret för överskjutande kostnader över kalkylram. Givetvis sker fortlöpande kontakt mellan de olika nivåerna inom projektet för gemensam förankring av strategiska beslut.

Sammanfattningsvis anser Länsstyrelsen att de ökade kostnaderna är motiverbara på grund av:

- Den höga prioriteringen projektet bör ha p.g.a. förorenings- och riskbild.
- Att projektets ambitionsnivå inte är väsentligt ändrad sedan tidigare bidragsbeslut, utan ökade kostnader beror av reviderade förutsättningar för genomförandet.

Siv Hansson
Bitr. Miljöskyddsdirektör

Per Olsson
Länsmiljöingenjör

Bilagor:

Bilaga 1: Bidragsansökan Ale kommun.

Bilaga 2: Kostnadskalkyl.

Bilaga 3: Riskvärdering 2008.

Bilaga 4: Länsstyrelsens översikt av projektekonomi 2001-2008.

Bilaga 5: Tidplan.

Kopia till:

Akten

US, SH, PO

Ale kommun (att. Karin Blechingberg)

SGU (att. Tobias Berglin)